

Interpellationssvar till Anna Hrdlicka (L) och Aina Mattson (L) gällande *Bättre förutsättningar för lärarnas pedagogiska uppdrag?*

Interpellanterna har ställt följande fråga:

Vad avser du att göra för att lärarna ska få det samtliga riksdagspartier är överens om: Reglerad undervisningstid?

Frågan om reglerad undervisningstid för lärare är framför allt en fråga för parterna, SKR, Sobona och Sveriges Lärare. Till detta kommer även den pågående statliga utredningen *Tid för undervisningsuppdraget* (SOU 2025:26).

SKR, Sobona och Sveriges Lärare kom nyligen överens om ett nytt avtal HÖK 25. Parterna teckande även en principöverenskommelse där förhandlingar om lärares arbetstidsvillkor återupptas under 2026. Principöverenskommelsen innebär att parterna är överens om att återuppta förhandlingar när resultatet av den nämnda statliga utredningens föreslagna regleringar som rör lärares och förskollärares arbetstider blir kända.

SKR:s principiella uppfattning har varit att frågor gällande arbetstid och arbetsvillkor tas om hand i kollektivavtal mellan parterna, enligt den svenska partsmodellen. SKR och Sveriges Lärare påbörjade redan våren 2024 en gemensam översyn av lärares arbetstider. Det fortsatta arbetet omöjliggjordes dock av den statliga utredningens tilläggsdirektiv omfattande just dessa frågor.

En stor osäkerhet som lyfts från flera håll kring en statligt reglerad undervisningstid är att det kommer att kräva fler lärare, vilket i sig inte är något negativt, men fler lärare kräver mer resurser. Statliga krav måste åtföljas av statliga resurser, enligt finansieringsprincipen.

Från företrädare för Sveriges Lärare har i anslutning till detta även lyfts ”ett strukturellt moment 22, ett ömsesidigt gisslantagande mellan SKR och friskolorna” där Almega Utbildning inte vill teckna avtal som riskerar lönsamheten om inte kommunerna ökar skolpengen, och SKR å andra sidan pekar på att regleringar skulle driva kostnaderna dubbelt eftersom det även skulle innebära högre skolpeng till friskolorna.

Region Gotland har dessvärre inte remitterats betänkandet. Men vi har ständigt lärares arbetsmiljö i fokus, enligt samverkansavtalet, i samverkansmöten och på arbetsplatsträffar. Vi satsar på chefers förutsättningar för att kunna vara det stöd och pedagogiska ledarskap som avses i uppdraget för att i sin tur ge lärare goda förutsättningar. Vi använder oss av alternativa kompetenser för att kunna avlasta lärare så att de kan ägna sig åt kärnuppdraget, planera, genomföra och efterarbete undervisning.

För egen del så deltog jag nyligen på Socialdemokraternas nationella kongress där vi i våra riktlinjer bland mycket annat slog fast att:

”Staten ska ta ett ökat ansvar för skolans finansiering för att stärka skolans kvalitet och likvärdighet samtidigt som bindande regler ska införas för det som är viktigast för att höja kvaliteten, så som lärartäthet, klassernas storlek och elevhälsa.”

Vidare:

”Högre kvalitet och bättre likvärdighet måste också avspeglas i hur skolor finansieras. För att skolor ska kompenseras för elever med större behov, och för att de kommunala skolorna ska kompenseras för skyldigheten att kunna ta emot alla barn, ska skolpengssystemet göras om så att det utjämnar skolornas villkor.”

Samt:

”Andelen behöriga lärare ska öka genom att arbetsmiljön förbättras och skolan blir en mer attraktiv arbetsplats. Då måste läraruppdraget renodlas, lärarna ges mer tid till för- och efterarbete samt minskade administrations- och kontrollfunktioner. Lärare och annan personal måste ha goda möjligheter till kompetensutveckling.”

Jag står vid sidan av detta i dialog med socialdemokratiska företrädare på skolans område runt om i landet och med representanter i riksdagens utbildningsutskott.

Region Gotland har nyligen tagit klivet in i Mälardalsrådets arbete En bättre matchning där stort fokus ligger just på lärarförsörjning och lärarfrågor. Där deltar jag och Eva Ahlin från Gotland. Jag medverkar nästa vecka i ett seminarium inom ramen för detta, som representant för Region Gotland och som ledamot i styrgruppen för En bättre matchning, tillsammans med statssekreterare på Utbildningsdepartementet.

Jag har såklart även regelbundna träffar med Sveriges Lärare på Gotland.

Västergarn 2025-06-12

Oscar Lindster (S), ordförande barn- och utbildningsnämnden